

krisi pomoheno bylo zemědělství a odvrácena byla existenční zkáza mnohým zemědělcům hrozící. Právem vytýkají dovolací rekurenti usnesením nižších soudů, jimiž jejich návrh na úpravu pachtovného byl zamítnut z důvodu, že se nároku na slevu vzdali, nezákonnost.

Čís. 13286.

Žaloba o předložení společných listin (čl. XLIII uvoz. zák. k c. ř. s.).

Jde o společné listiny zaměstnavatele a zaměstnance, tvrdí-li zaměstnanec proti výpovědi, že byl zaměstnavatelem přijat do služby na doživotí a že má o tom listiny. Okolnost, že zaměstnavatel tvrdil, že mu není o těchto listinách nic známo, nemůže ho zbaviti práva, domáhati se jejich předložení. Nerozhoduje, že jde jen o listiny průvodní a že jsou výlučným majetkem zaměstnance.

(Rozh. ze dne 15. února 1934, Rv I 1070/32.)

Žalovaný byl žalobcovým zřízencem a dostav k 31. červenci 1931 výpověď, neuznal ji, tvrdě, že byl přijat na doživotí a že má o tom v rukou písemné doklady. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném, by byl uznán povinným složiti k soudu doklady, jež má v rukou o svém služebním poměru u žalobce, zejména ony, v nichž se jedná o trvání služebního poměru, a žalobce o tom vyrozuměti. *Procesní soud prvního stádu* uznal podle žaloby, *odvolací soud* žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Podle zjištění soudů nižších stolic byl žalovaný zaměstnán u dovo-
latele jako zámecký zřízenec a dovoatel mu vypověděl službu k 31. čer-
venci 1931. Tuto výpověď žalovaný neuznal tvrdě, že byl přijat do
služby na doživotí a že má o tom v rukou písemné doklady. Dovolateli
není nic známo o takovýchto dokladech, což žalovaný připouští. Žádost
dovolatelovu, by mu žalovaný pořídil opisy těchto dokladů na jeho ná-
klad, žalovaný odmítl. Nelze o tom pochybovati, že dovoatel má právní
zájem na tom, aby mu byly předloženy příslušné listiny. Tento zájem
vyplývá z povahy věci, neboť jde o řešení otázky, zda výpověď daná
žalovanému jest po právu a zda tudíž právní poměr mezi stranami trvá,
či zda byl výpovědí řádně rozvázán. Jde-li o listiny, z nichž podle tvrzení
žalovaného vyplývá, že byl *dovolatelem* přijat do služby na do-
životí, jde o listiny společné podle § 304 čis. 3 c. ř. s. a jsou tu tudíž
předpoklady čl. XLIII uvoz. zák. k c. ř. s. Poněvadž žalovaný připustil,
že takové listiny tu jsou a že je má v rukou, nemusil dovoatel tyto okol-
nosti dále dokazovati, a okolnost, že dovoatel tvrdil, že mu o těchto

listinách není nic známo, nemůže ho zbaviti práva, domáhati se jejich předložení. Dovolatel také dostatečně označil listiny, pokud mu to vůbec bylo možno. Že jde jen o listiny průvodní a že jsou výlučným majetkem žalovaného, nerozhoduje, neboť zákon v tom směru nerozeznává.

Čís. 13287.

Zasílateli přísluší zákonné zástavní právo jen pro pohledávky, týkající se zboží, na něž se zástavní právo uplatňuje. Zástavní právo pro pohledávky z běžného účtu zasílateli nepřísluší.

Zákonným zástavním právem jest zajištěn i nárok zasílatelův na náhradu skladného, je-li podkladem zasílatelova závazku k uskladnění zboží smlouva zasílatelská, nikoliv samostatná smlouva schovací.

(Rozh. ze dne 15. února 1934, Rv I 1289/32.)

Jan H., zástupce a skladník žalující firmy, uskladnil u žalovaného zasílatele zboží. Proti žalobě o vydání zboží namítl žalovaný zákonné zástavní právo k uloženému zboží pro pohledávku, jež mu vznikla na dovozném, skladném a hotových přepravních výlohách proti Janu H-ovi. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí.

D ů v o d y:

Po stránce právního posouzení (§ 503 č. 4 c. ř. s.) pochybily nižší soudy, přiznavše žalované jako zasílateli zákonné zástavní právo ke zboží, jehož vydání se žalující firma domáhá, pro pohledávku, již žalovaná Janu H-ovi podle účtu ze dne 31. srpna 1931 vyúčtovala, nezjistivše, zda a pokud se jednotlivé položky týkají právě zboží, jež má býti vydáno, neboť podle čl. 382 obch. zák. přísluší zasílateli zákonné zástavní právo jen pro pohledávky, týkající se zboží, na něž se zástavní právo uplatňuje; právo zástavní pro pohledávky z běžného účtu, jež zákon přiznává komisionáři (čl. 374 obch. zák.), zasílatel nemá.

K vývodům žalobkyně, že prý pohledávka ze skladného nepoživá zákonného práva zástavního spediterova, se podotýká, že zákonným zástavním právem podle čl. 382 obch. zák. jest zajištěn i nárok zasílatelův na náhradu skladného, je-li podkladem závazku zasílatelova k uskladnění zboží, jako v souzeném případě, smlouva zasílatelská a nikoliv samostatná smlouva schovací (viz rozhodnutí čís. 1540 sb. n. s., Staub, Kommentar zum (deutschen) Handelsgesetz, vydání 1933, pozn. 7 k § 407). Stačila by proto k odepření vydání zboží i jen pohledávka na náhradu skladného.